

Innovatiecampussen als fundament van Nederlands verdienvermogen

Hoe innovatiecampussen het verschil maken tussen meedoen en achterblijven

Nederland bevindt zich in een periode waarin onze innovatiekracht, strategische autonomie en economische positie onder grote druk staan. De combinatie van een snel veranderende geopolitieke context, stevige internationale concurrentie en recente signalen uit het advies van Peter Wennink laat weinig ruimte voor twijfel: wie wil meedoen aan de wereldtop, moet de basis op orde hebben. Die basis bestaat niet alleen uit goed beleid, talent en investeringen, maar vooral uit sterke regionale innovatie-ecosystemen. En het hart van die ecosystemen wordt gevormd door innovatiecampussen.

Innovatiecampussen als broedplaatsen van innovatie en valorisatie

Innovatiecampussen zijn de plekken waar wetenschap, talent, investeerders en bedrijfsleven elkaar daadwerkelijk ontmoeten. Hier versnellen we innovaties, ontstaan nieuwe producten, worden startups geboren en groeit onderzoek uit tot toepassingen met economische impact.

Waarom innovatiecampussen zo belangrijk zijn:

- Het is de enige plek waar bedrijven, onderzoekers, studenten, overheden en investeerders letterlijk met en naast elkaar werken aan de nieuwste innovaties.
- Hier wordt gezamenlijk getest en geëxperimenteerd, worden prototypes ontwikkeld, spin-offs, startups en scale-ups gecreëerd (valorisatie).
- Het zijn plekken waar zowel de partijen als de benodigde infrastructuur ('labs, maakruimtes, etc') actief samenkomen en worden ondersteund.
- Startups en scale-ups kunnen er groeien dankzij toegang tot testfaciliteiten, specialistische apparatuur en hoogwaardige kennisnetwerken.

Innovatiecampussen zoals het Leiden Bio Science Park, de TU Delft Campus en de NL Space Campus laten zien hoe Nederland wereldtop kan zijn in onder andere biotechnologie, semicon, quantum, robotica, AI en lucht- en ruimtevaart, mits de randvoorwaarden kloppen. Zonder sterke innovatiecampussen geen sterke valorisatieketen, en zonder valorisatie geen toekomstig verdienvermogen.

Het ontbrekende stukje: structurele lange termijn financiering

Ondanks hun cruciale rol hebben innovatiecampussen in Nederland geen structurele financiering. Hierdoor moeten ze werken met tijdelijke subsidies die velen malen korter duren dan de innovaties die ze moeten ondersteunen, ontwikkelen en commercialiseren.

Dit leidt tot drie grote knelpunten:

- **Onzekerheid en rem op groei:**
Innovatiecampussen kunnen personeel vaak niet vast aannemen, terwijl continuïteit essentieel is voor innovatie. Omdat elk programma opnieuw moet worden aangevraagd, ontstaat een lappendeken van losse initiatieven zonder focus op lange termijn.
- **Doorontwikkeling noodzakelijke infrastructuur:**
Gedeelde faciliteiten zoals cleanrooms, labs, bioreactors, zijn kostbaar en onaantrekkelijk voor private ontwikkelaars. Investeren en vernieuwen zijn nu afhankelijk van incidentele projectgeldstromen. Publiek subsidiegeld mag vaak niet in 'stenen' gestopt worden, terwijl deze gebouwen wel nodig zijn voor de benodigde samenkomst, samenwerking, onderzoek en valorisatie.

- **Financieringsstructuur is complex en tijdrovend**

Door het ontbreken van structurele financiering zijn kleine teams vaak onevenredig veel tijd kwijt aan het beheren en administreren van alle benodigde subsidieprogramma's. Regelmatig gaat er meer tijd naar verantwoording dan naar het daadwerkelijk realiseren van innovatieve projecten.

Hierdoor lopen we zowel talent als bedrijven mis, en kiezen veelbelovende bedrijven steeds vaker voor landen met voorspelbaarder, structureler en stabiel innovatiebeleid.

Wat is nodig?

Om de Nederlandse innovatiekracht te behouden én vergroten, is politieke keuze en helder beleid nodig. In aanloop naar 28 januari vragen wij, Zuid-Hollandse bedrijven, kennisinstellingen en medeoverheden, u om het volgende mee te nemen in het debat:

1. **Erken innovatiecampussen als strategische nationale innovatie-infrastructuur**
Behandel ze zoals infrastructuur voor energie, mobiliteit of defensie: als een randvoorwaarde voor een veilige en welvarende toekomst.
2. **Introduceer een structurele, meerjarige financiering voor innovatiecampussen**
Bijvoorbeeld via een landelijke financiering vanuit Economische Zaken voor campusorganisaties, shared facilities, talentprogramma's en innovatie-infrastructuur, in lijn met de aanbevelingen van Wennink.
3. **Richt een nationaal concentratiebeleid in voor innovatiecampussen**
Wijs als land een beperkt aantal innovatiecampussen aan, waar overheid, regio en ecosysteem samenwerken aan enkele nationale doelen. Door middelen en kennis te bundelen op deze locaties voorkomen we versnippering en doublures en benutten we de kracht van campussen als technologische knooppunten. Dit zorgt voor meer focus, slagkracht en een sterke basis voor duurzame groei.

Nederland beschikt over uitzonderlijke talenten, sterke kennisinstellingen en een rijke traditie van samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven. Maar deze kracht kan alleen worden verzilverd als het fundament stevig staat en sterk verbonden is. Innovatiecampussen zijn dat fundament en die smeerolie, de plek waar onze toekomstige bedrijvigheid, onze strategische autonomie en ons verdienvermogen daadwerkelijk vorm krijgen.

Het is tijd om een duidelijke koers te zetten: kiezen we voor incidentele ondersteuning en risico op achterstand, of voor structurele versterking van de ecosystemen die onze economische toekomst dragen?

Wij hopen dat u deze urgentie onderstreept en innovatiecampussen een vaste plek geeft in het nationale innovatiebeleid.